

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2009/4184
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 29677/2009
Klassering: 223
Saksbehandler: Dag Willien Eriksen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Formannskapet	19.03.2009	74/09
Bystyret	26.03.2009	31/09

Stjernen Hockey - søknad om økonomisk hjelp

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler formannskapet å gi slik innstilling til bystyret:

1. Fredrikstad kommune stiller simpel garanti begrenset oppad til 1,0 millioner kroner overfor Stjernen Hockey som sikkerhet for opptak av lån til innløsning av gjeld med lovbestemt fortrinnsrett.
2. Garantien tidsbegrenses til 5 år og nedtrappes i takt med forutsatt utvikling i hovedforholdet slik at garantien gradvis reduseres også om lånets ordinære nedbetalingsplan ikke blir fulgt. Garantien omfatter ikke eventuelle tillegg som følger av renter og andre kostnader. Det tas forbehold om fylkesmannens godkjenning av garantivedtaket.
3. I garantiavtalen skal det sikres at Fredrikstad kommune varsles dersom Stjernen hockey ikke klarer å overholde forpliktelsene.
4. Fredrikstad kommune avslår Stjernen Hockey sin søknad om frivillig akkord i størrelsesordenen 425.000 kroner.
5. Fredrikstad kommune gir Stjernen Hockey et tilskudd på 50.000 kroner i form av ettergitt hall leie. Midlene dekkes over formannskapets disposisjonsfond og overføres Park og Idrett.

Fredrikstad, 12.03.2009

Sammendrag

Stjernen Hockey er i en meget vanskelig økonomisk situasjon og står i fare for å bli slått konkurs. Klubben har gjennomført forskjellige tiltak for å løse situasjonen, men er fortsatt langt fra å nå målet. Stjernen har flere ganger de siste 10 årene vært i en vanskelig økonomisk situasjon, men ikke i samme omfang som nå. På bakgrunn av dette er det sendt inn en søknad til kommunen som bes om deltakelse i en akkord knyttet til skyldig halleie, og en kommunal garanti for et lån.

Stjernen Hockeys søknad til Fredrikstad kommune reiser to prinsipielt viktige spørsmål som er knyttet til en eventuell konkurs for klubben:

- Ettergivelse av skyldig halleie
- Garanti for lån til dekning av driftsutgifter.

En konkurs vil få store konsekvenser for Stjernen som helhet, men kan være en nødvendig del av en påkrevd nedjustering av økonomien. Rådmannen konkluderer i saken med at man ønsker å bidra til at klubben ikke blir slått konkurs, men at Park og Idrett ikke har midler til å inngå akkord slik Stjernen Hockey ber om. Det legges opp til at vi kan finne rom for å stille en kommunal simpel garanti til grunn for et lån på inntil 1,0 millioner kroner og maksimalt 5

år. Garantien gis uten at det stilles sikkerhet for denne. Det er risiko for at det i løpet av perioden vil bli nødvendig å løse inn garantien.

Vedlegg

1. Brev fra Stjernen Hockey datert 16.2. 2009.
2. Brev fra Fredrikstad Idrettsråd datert 2.3.2009.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

3. Redegjørelse fra Stjernen Hockey om:
 - klubbens økonomiske situasjon
 - nedbetalingsplan
 - plan for ny organisering og fremtidig drift
 - Regnskap for 2006, 2007 og 2008
 - Budsjett for sesongene 2008/2009 og 2009/2010
 - Likviditetsprognose for mars og april 2009.

Saksopplysninger

Stjernen Hockey er i en meget vanskelig økonomisk situasjon og står i fare for å bli slått konkurs. Klubben har gjennomført forskjellige tiltak for å løse situasjonen, men er fortsatt langt fra å nå målet. Stjernen har flere ganger vært i en vanskelig økonomisk situasjon, men ikke i samme omfang som nå.

Historikk:

I 1996 var Stjernen Hockey nær ved å gå konkurs.

Klubben fikk den gang innvilget akkord hos private kreditorer og offentlig akkord hos offentlige myndigheter for skyldige skatter og avgifter. Fredrikstad kommune bidro med økonomisk hjelp og ga klubben vesentlig bedre betingelser for bruk av Stjernehallen:

- Leieavgiften for trening for klubbens A-lag ble halvert
- Reklameavgiften ble redusert fra kr. 105.000 til kr. 30.000
- Billettavgift på A-kamper ble redusert fra 25 % til 10 % av brutto billettinntekter.

Stjernen Hockey har fortsatt de samme leiebetingelsene som ble vedtatt av bystyret i 1996.

I årene etter dette har klubben også hatt økonomiske problemer flere ganger. For et år tilbake fikk klubben hjelp av private aktører som gikk inn og slettet gjeld i størrelse 2,5 mill. kr. Ved sesongslutt hadde klubben igjen opparbeidet seg gjeld på 650.000 kr.

Fredrikstad kommune har ved flere anledninger siden 1996 inngått nedbetalingsavtaler for skyldig halleie.

Status:

Klubben opplyser i brev til kommunen at kortsiktig gjeld pr. d.d., etter gjennomført frivillig akkord er:

- Kortsiktig gjeld med lovbestemt fortrinnsrett (skatter og avg.) 1,6 mill. kr.
- Leverandørgjeld 1,1 mill. kr. (herav kr. 265.000 til Fredrikstad kommune, som forventes å stige til 425.000 kr. ved sesongslutt).

Som følge av denne situasjonen har Stjernen et finansieringsbehov på 2,7 mill. kr., som klubben har flg. strategi for:

- Inngå langsiktig nedbetalingsavtale med leverandører på restanse etter akkord

- Reise frisk kapital gjennom lån, gaver og tiltak for å betjene gjeld med lovbestemt fortrinnsrett (skatter og avg.).

Dersom klubben ikke lykkes med disse strategiene, mener styret at det ikke er grunnlag for videre drift. Skulle man lykkes er det derimot lagt opp en omfattende plan for nedjusteringer og kutt i de kommende budsjettene.

Bakgrunn for Stjernens økonomiske situasjon:

Med bakgrunn i redegjørelse fra Stjernen er det to hovedgrunner til den økonomiske situasjonen i klubben:

- Feilslått inntektsbudsjett, særlig mht. sponsoravtaler og salg av sesongkort.
- Utgiftsbudsjettet ble ikke justert ned i tilstrekkelig grad når inntektene sviktet.

Klubben opplyser at det er foretatt kostnadsutt gjennom oppsigelser av ansatte og lønnsreduksjon, men at dette ikke har vært tilstrekkelig for å gå i balanse.

Dersom klubben skulle kvittet seg med flere ansatte (spillere) ville det sannsynligvis medført at klubben ikke hadde klart å stille lag for å gjennomføre serie- og finalespill. Inngåtte spillerkontrakter påvirker muligheten for at klubben kan gjennomføre store reduksjoner i lønnskostnader.

Stjernens forhold til kommunen

Stjernen Hockey er største bruker av Stjernehallen og bidrar alt vesentlig til inntektene i form av halleie, leie av reklameplass, samt leie av kafeteria, møterom og kontorer.

Til sammen utgjør dette leieinntekter for kommunen i størrelse ca. 430.000 kr. pr. år, avhengig av bl.a. antall kamper for A-laget.

Inntektsbudsjettet for Stjernehallen for 2009 er 520.000 kr.

Netto driftsutgifter for Stjernehallen for 2009 er budsjettert til 2,7 mill. kr.

Pr. februar skylder Stjernen kr. 265.000 til Fredrikstad kommune. Ved sesongslutt antas beløpet å være ca. 425.000 kr.

I søknaden til kommunen skisserer Stjernen alternative muligheter for hvordan kommunen kan hjelpe klubben:

Primært ønsker Stjernen at kommunen går med på frivillig akkord på 75 % for inneværende sesongs leiekostnader. Av et beløp på kr. 425.000 vil da kommunen få dekket 106.000 kr.

Dette beløpet ber Stjernen om å få nedbetale over tre år.

Subsidiært ønsker Stjernen:

1. At klubben får en nedbetalingsavtale over fem år på skyldig beløp etter sesong, ca. kr. 425.000, kombinert med at leiepriser for klubben reguleres ned med et tilsvarende beløp i fem års perioden. Dvs. en årlig reduksjon i leie på kr. 85.000 hvert år i fem år.
2. At klubben får et tilskudd fra Fredrikstad kommune på tilsvarende beløp, kr. 425.000.

Begge disse alternativene vil i praksis bety at kommunen ettergir skyldig leie.

I tillegg til ovennevnte, søker Stjernen kommunen om en lånegaranti på 1 mill. kr.

Sammen med private lån på 600.000 kr. skal dette beløpet dekke kortsiktig gjeld med lovbestemt fortrinnsrett (skatter og avgifter) på 1,6 mill. kr.

Styret i Stjernen Hockey har utarbeidet planer og budsjett for neste sesong, som tilsier at den sportslige satsingen må legges på et lavere nivå og tilpasses klubbens økonomiske situasjon. Bl.a. vil dette medføre betydelig reduksjon i lønnsbudsjettet.

Etter anmodning fra administrasjonen har Fredrikstad Idrettsråd uttalt seg til søknaden fra Stjernen. Idrettsrådet anbefaler ikke at kommunen ettergir eller reduserer ubetalt halleie til

kommunen, men kan gå med på at kommunen inngår en langsiktig nedbetalingsavtale med Stjernen.

Økonomiske konsekvenser

Søknaden tar for seg to ulike prinsipper som har økonomiske konsekvenser for kommunen.

- Ettergivelse av kommunal gjeld i størrelsesorden inntil 425.000 kroner.
- Etablering av en lånegaranti på 1 million kroner til dekning av gjeld med lovbestemt fortrinnsrett.

Park og Idrett har et meget tøft økonomisk budsjett for 2009 og vil få store problemer med å dekke inn en eventuell ettergivelse av gjeld. Forholdet diskuteres noe senere i saken under rådmannens vurdering.

En kommunal lånegaranti er en prinsipiell sak som av flere kan oppfattes å lage presedens ift andre idrettsklubber, lag og foreninger som kommer i lignende situasjoner. Rådmannen ønsker å være tydelig på at en slik kommunal lånegaranti vil måtte være et enkeltstående tilfelle som på ingen måte skal legges til grunn for et nytt handlesett ovenfor byens lag og foreninger. I Stjernens tilfelle har man lagt til grunn både den sportslige siden og forholdet til breddeidretten. Samtidig tar vi hensyn til at klubben driver på "kreditors regning", og at kommunen gjennom denne typen ordninger havner i en meget sårbar posisjon. Det vurderes som meget sannsynlig at denne garantien blir aktuell å løse inn i løpet av perioden. Det forutsettes i et slikt tilfelle at kommunen går inn og overtar debtors forpliktelser, men garantien omfatter ikke eventuelle tilleggskostnader og påløpte renter. Rådmannen legger til grunn at Stjernen løpende orienterer kommunen om den økonomiske utviklingen i klubben. Det forutsettes at garantien gradvis reduseres i henhold til en normal nedbetaling av gjelden i henhold til opprinnelig låneavtale.

Beløpets maksimumsstørrelse og garantiens tidsbegrensning legges frem i saken. Øvrige forhold knyttet til garantien forutsettes forhandlet ferdig i perioden etter vedtak. Det vil fra kommunens side være ønskelig å være med i diskusjonen rundt de føringene klubben legger på de strukturelle endringene som planlegges gjennomført i klubben.

Ansattes medbestemmelse

Ikke relevant.

Vurdering

Stjernen Hockeys søknad til Fredrikstad kommune reiser, som nevnt over, to prinsipielt viktige spørsmål knyttet til ettergivelse av skyldig halleie og garanti for lån til dekning av driftsutgifter.

Stjernens økonomiske situasjon vurderes å være et resultat av flere år med dårlig økonomisk styring, der sportslige ambisjoner og økonomi ikke har stått til forhold til hverandre. Med kortsiktig gjeld på 2,7 mill. kr. er klubben helt avhengig av hjelp fra private aktører og offentlige myndigheter dersom konkurs skal kunne unngås. Klubbens styre har tatt grep for å endre kursen, men spørsmålet er om dette er i seneste laget.

Fredrikstad kommune må vurdere en konkurs i lys av både den sportslige situasjonen for A laget i Stjernen Hockey, og forholdet til alle de andre lagene i ungdomsavdelingen.

En evt. konkurs vil bety at Stjernen Hockey opphører som klubb. Norges Ishockeyforbund opplyser at det da må startes en ny klubb som vil ha mulighet til å melde seg på med spill i

1. divisjon. Dette medfører at man kan bruke minimum en sesong på å spille seg opp i Eliteserien igjen, og at man gradvis må bygge opp økonomi og spillestall. På mange måter kan en slik løsning være bra for en klubb som har behov for å gjennomføre store strukturelle endringer. Hvis man har tatt grep for å endre på kursen og har tro på de endringene man skal gjennomføre vil et slikt nedrykk kunne være unødvendig. Det er pr i dag vanskelig å anslå hva som er tilfellet for Stjernen, men den historiske økonomiske situasjonen tilsier at det er vanskelig å gjennomføre nødvendige innstramminger uten drastiske endringer.

For ungdomsavdelingen vil en konkurs bety at man også der må bli en del av en ny klubb, og stille med "nye kort" og ny økonomi foran neste års sesong. Det antas ikke at en eventuell konkurs får sportslige konsekvenser for ungdomsavdelingen, men det vil påvirke økonomien i det kommende året. Full konsekvens av dette er vanskelig å fastslå på bakgrunn av de opplysningene kommunen sitter med pr i dag.

Stjernens fremtid avhenger pr i dag av hvilke økonomiske rammer man klarer å få på plass og på hvilken fremtidig kurs det nye styret legger seg på ift fortsatt drift. De siste 10 årenes erfaringer viser at det er tøft å drive ishockey i toppserien. Stjernen, og mange andre toppklubber, sliter fra år til år med å få endene til å møtes.

For Fredrikstad som samfunn er det viktig å ha toppserie klubber i så mange idretter som mulig. Samtidig er det en belastning for sponsorer, dugnadsånden og den kommunale støtten når man har høye inntjeningskrav i hver enkelt klubb. Kommunen har en viktig rolle i å støtte både topp og bredde. For at man skal sikre kontinuitet og åpenhet rundt dette er det viktig at denne støtten ligger i de kommunale planene. I den grad kommunen skal inn med ekstraordinære midler er det viktig at alle klubbene vet at dette vil kunne gå på bekostning av den generelle støtten til idretten. FRID sier i sin uttalelse at man er sterkt kritisk til at kommunen går inn og "redder" klubber på denne måten. Siden FRID er idrettens eget organ i Fredrikstad, legger kommunen vekt på de anbefalingene FRID kommer med i sin uttalelse.

Rent praktisk har det liten økonomisk betydning for Fredrikstad kommune om man ettergir den kommunale gjelden eller om Stjernen går konkurs. I begge tilfellene vil kommunen miste sin forventede inntekt, med de relativt alvorlige konsekvensene dette får for økonomien i Park og Idrett. En eventuell konkurs vil påvirke årsresultatet for virksomheten Park og Idrett. Hvis en eventuell ettergivelse skal dekkes innenfor rammen av Park og Idrett vil tilskuddet påvirke kommunens mulighet til å støtte andre idrettsklubber i Fredrikstad. Det fines pr i dag ingen andre muligheter for inndekking i virksomheten. På bakgrunn av dette, og FRID sin uttalelse, legger administrasjonen ikke opp til en ettergivelse av gjeld.

Under forutsetning av at Stjernen Hockey finner en løsning på den pågående akkorden vil det være mulig å inngå en avtale hvor kommunen garanterer for et lån i størrelsesordenen inntil 1 million kroner. Dette vil gjøre det mulig for Stjernen å få betalt de offentlige avgiftene, og vil trolig medføre at man unngår konkurs. Kommunen finner det naturlig at man sammen med klubben tar en gjennomgang av økonomien før man bestemmer beløpets størrelse. Det antas at klubbens økonomi har blitt påvirket av den sportslige utviklingen mot slutten av sesongen, og at dette kan ha en innvirkning på de reelle behovene for akkord og garantier.

Fredrikstad kommune ønsker å bidra til at Stjernen Hockey unngår konkurs. I lys av dette finner rådmannen det mest riktig å foreslå en løsning som åpner for en kommunal garanti, men som samtidig avslår søknad om å inngå beskrevet akkord på skyldig beløp. I tråd med tidligere samarbeid kan det legges til rette for en nedbetalingsordning, men det kan innenfor Park og Idretts eksisterende rammer ikke legges til rette for redusert tilbakebetaling eller bortfall av hall leie. I forhold til garantien finner rådmannen det riktig å minne om at det ligger en stor usikkerhet i en omfattende omstrukturering av en klubb, og at man fort kan bli nødt til å ta i bruk garantien.

Selv om man ikke finner det mulig å gå inn å støtte Stjernen med ettergivelse av gjeld fra eksisterende budsjett innenfor Park og Idrett, kan det være politisk ønskelig å bidra til at klubben overlever den økonomiske situasjonen man nå har kommet opp i. I den grad man finner rom for å gi et tilskudd for å avhjelpe situasjonen foreslås dette gitt på en slik måte at man bidrar til å redusere hall leien for inneværende år. Et tilskudd av denne typen vil eventuelt måtte belastes formannskapetets disposisjonsfond.